

Statisztikai tájékoztató – Hajdú-Bihar megye, 2010/2

Tartalom

Bevezető.....	2
Gazdasági szervezetek.....	2
Beruházás.....	3
Mezőgazdaság	3
Ipar	5
Építőipar	5
Kereskedelmi szálláshelyek.....	6
Lakásépítés	7
Foglalkoztatottság, munkanélküliség	8
Keresetek.....	10
Népmozgalom.....	10
Közlekedési balesetek	11
Táblázatok	12

További információk, adatok (linkek)

Elérhetőségek

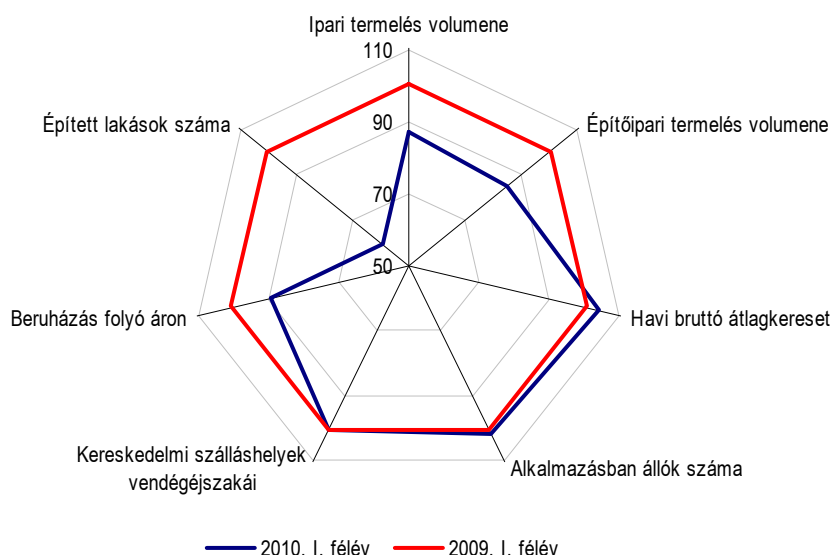
Bevezető

Hajdú-Bihar megyében – a 2010. I. félévi előzetes statisztikai információk szerint – a recesszió hatása a gazdaság több területén tartósan bizonyult.

A megyei székhelyű gazdasági szervezetek beruházásai folyó áron csökkentek az előző év azonos időszakához képest. Az ipar és a megyei székhelyű építőipar teljesítménye szintén elmaradt a 2009. I. félévitől. Az átadott új lakások száma az alacsony bázishoz képest is jelentősen visszaesett. Ugyanakkor a kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakái összességében stagnáltak. A krízis okozta kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzetet a közmunkaprogram és a részmunkaidős foglalkoztatás bővülése némileg enyhítette. A keresetek reálértéke elsősorban a személyi jövedelemadó szabályainak változásából eredően nőtt.

1. ábra

Fontosabb gazdasági jelzőszámok, 2010. I. félév
(2009. I. félév = 100)

Gazdasági szervezetek

2010. június 30-án Hajdú-Bihar megyei székhellyel 93 ezer gazdasági szervezet szerepelt a regiszterben, az országban bejegyzettek 5%-a. A megyében 3500-zal, vagyis 4%-kal bővült a szervezetek száma az előző év azonos időpontjához mérten.

A gazdasági szervezetek túlnyomó részét, 72%-át az egyéni vállalkozások adták, a társas vállalkozások aránya 23%-ot, a nonprofit szervezeteké 4%-ot tett ki, a fennmaradó 1%-ot a költségvetési és társadalombiztosítási szervezetek képezték.

A vállalkozásokon belül az egyéni vállalkozások 4%-os, a társas vállalkozások 5%-os bővülését jegyezték.

A 2010. június 30-án nyilvántartott 67 ezer egyéni vállalkozó háromtizedének volt vállalkozói igazolványa, a többiek kizárólag adószámmal rendelkeztek. A munkavégzés jellege szerinti összetételük számottevően nem változott az egy évvel ezelőttihez képest: 31%-uk főfoglalkozásban, 39%-uk mellékfoglalkozásban, további 30%-uk nyugdíj mellett vállalkozott.

Az egyéni vállalkozások 55%-a a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat területén koncentrálódott. Jelentősebb súlyt képviselt még az ingatlanügyletek 11%-os, valamint a

kereskedelem, gépjárműjavítás és a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység 5–5%-os arányával. A mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat; az ingatlanügyletek és a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység ágakban 4–4%-kal több egyéni vállalkozást tartottak nyilván, ugyanakkor a kereskedelem, gépjárműjavítás esetében 1% közeli csökkenés jelentkezett a 2009. június végi állapothoz képest.

A 21 800 társas vállalkozásból a legtöbb korlátolt felelősségű társaságként (12 ezer) és betéti társaságként (7 400) került bejegyzésre. Az előbbiek száma 13%-kal nőtt, az utóbbiaké 5%-kal mérséklődött az előző év azonos időpontjához mérten. E két gazdálkodási forma adta a társas vállalkozások csaknem kilenczetedét. Ezzel egyidejűleg a részvénytársaságok száma 2%-kal emelkedett, a szövetkezeteké viszont tovább csökkent (5%-kal).

A társas vállalkozások 24%-a a kereskedelem, gépjárműjavításba, 13–13%-a az ingatlanügyletek, valamint a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység ágakba tartozott, az építőiparban 11%-uk, a feldolgozóiparban 8%-uk tevékenykedett. Közülük számottevően bővült az ingatlanügyletek (8%), a szakmai, tudományos műszaki tevékenység és a kereskedelem, gépjárműjavítás (6–6%) főtevékenységűek köre, továbbá növekedés jellemezte a feldolgozóipariakét (3%) és az építőipariakét (2%) is.

2010. június 30-án ezer lakosra 165 vállalkozás jutott a megyében. Így a vállalkozások elterjedtsége kissé meghaladta az országos átlagot (162), amely a jelentős számú egyéni vállalkozás jelenlétéből adódott. A megyében az egyéni vállalkozások sűrűsége (124) ötödével volt több az országosan jellemzőnél, míg a társas vállalkozásoké (41) az átlagos mindössze héttizedét tette ki.

Beruházás

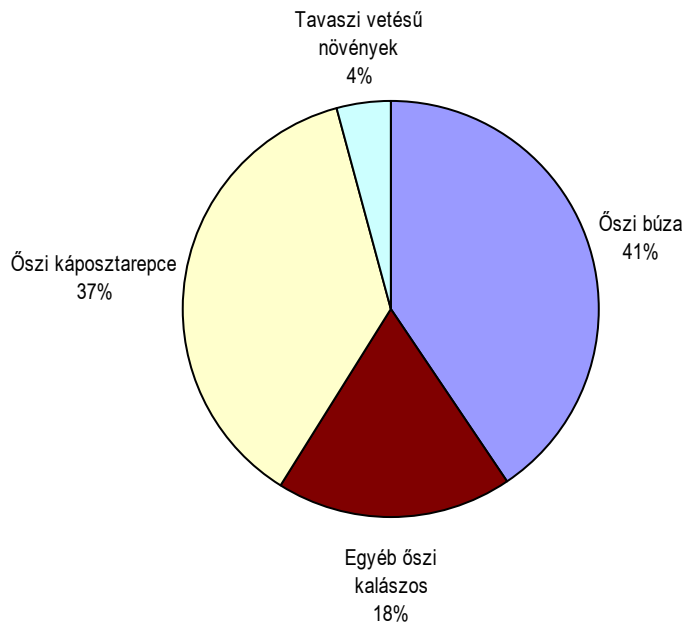
A megfigyelt Hajdú-Bihar megyei székhelyű gazdasági szervezetek 2010 I. félévében 38 milliárd forint értékű beruházást valósítottak meg, folyó áron számítva 11%-kal kevesebbet, mint az előző év azonos időszakában. A mérséklődés az épület- és a gépberuházásokat közel azonos mértékben (10–12%-kal) érintette, így a fejlesztések anyagi-műszaki összetétele nem változott a bázisszinthez képest: a beruházási célú ráfordításokból az épületek és egyéb építmények építése 50%-kal részesedett, míg a gépek, berendezések, járművek beszerzéséhez, létesítéséhez, felújításához kapcsolódó kiadások 45%-os részarányt képviseltek. A beruházások fennmaradó 5%-át egyéb célra (ültetvény, erdő, tenyész- és igásállat, föld, telek stb. beszerzésére) fordították.

A teljesítményérték legnagyobb szeletét (közel negyedét) adó feldolgozóipar folyó áron számított beruházásai az átlagostól nagyobb mértékben, 17%-kal csökkentek 2009 I. félévéhez viszonyítva. A beruházások csaknem hatoda a mezőgazdaságban valósult meg, ahol nominálisan 9%-kal kevesebbet fordítottak fejlesztésekre, mint az előző év azonos időszakában, részben a gépberuházásokat ösztönző támogatások csökkenése miatt. Az előzőeknél kisebb súlyú gazdasági ágak közül a szállítás, raktározás területén és az építőiparban számottevő növekedés történt, amiben (mindkét esetben) az egy évvel korábbi alacsony bázis is szerepet játszott. Az oktatás beruházási teljesítményértékének növekedése az állami és uniós forrásokból megvalósuló intézménybővítések, -felújítások eredménye. Csökkenés figyelhető meg ugyanakkor az ingatlanügyletek területén, amelyet döntően a lakásépítések nagyarányú visszaesése okozott.

Mezőgazdaság

A mezőgazdaságot a nyári betakarítási szezonban sem kímélték az idei évet jellemző időjárási szélsőségek. A Hajdú-Bihar Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal által közzétett adatok szerint július végéig összesen 4400 hektáron – a mezőgazdasági terület 1%-án – pusztult ki a kultúrnövényzet.

**A vízborítás miatt kipusztult terület megoszlása növényzet szerint,
2010. július 26.**

Forrás: MgSzH Központ

A nyári betakarítású növények összességében közepes hozamot produkáltak, de termésük mennyiségi és minőségi tekintetben is nagy szórást mutat, attól függően, hogy milyen volt az időjárás az adott területen. Az aratás július végi állása szerint az őszi búza termésátlaga 3740 kg/ha, amely 5%-kal kevesebb a tavalyi év, és 13%-kal alacsonyabb a 2001–2005. évek átlagánál. A betakarított termés mennyisége – az aratás 87%-os állásánál – 208 ezer tonna, ami 32%-kal kevesebb a 2009. évi teljes hozamnál. A learatott búza becsült minősége 62%-ban étkezési, 33%-ban takarmány minőségű, 5%-ban egyéb (pl. ipari) felhasználásra alkalmas.

1. tábla

Betakarítási helyzetkép, 2010. július 28.

Növény	Összes terület, ha	Betakarított terület aránya, %	Összes termés, t	Termésátlag, kg/ha
Őszi árpa	8 048	99	29 439	3 679
Őszi búza	64 005 ^{a)}	87	207 667	3 741
Rozs	1 813	52	1 770	1 881
Triticale	4 805	71	13 600	3 986
Tavaszi árpa	3 609	59	7 045	3 286
Zab	4 397	7	992	3 128
Repce	4 024	100	8 314	2 066
Magborsó	2 022	100	3 838	1 898

a) Várhatóan betakarítható terület.

Forrás: MgSzH Központ

A megyében legnagyobb területen termesztett növény a kukorica, mely igen heterogén állományt mutat. Azokon a helyeken, ahol időben sikerült elvetni a növényt (Hajdú-Biharban május 17-én még csak 72%-os volt az előirányzott vetés állása), és ahol az időjárás, valamint a

belvíz megkímélte az állományt, ígéretes, jó állapotú a kukorica. Az augusztus 13-án tartott határszemle előzetes termésbecslése alapján a megyében a becsült termésátlag 6 tonna körüli hektáronként.

A mezőgazdasági termékek termelőiár-szintje országosan 2010. január–júniusban összességében alig változott az egy évvel korábbihoz képest. A növényi termékek termelői árai átlagosan 2,0%-kal emelkedtek. Ezen belül a gabonafélék és az ipari növények ára kismértékben csökkent, míg a friss zöldségeké jelentősen (14,8%-kal) emelkedett. Az élő állatok és állati termékek árszínvonala 2,6%-kal volt kisebb, mint a megelőző év első hat hónapjában.

Ipar

2010 I. félévében Hajdú-Bihar megye ipari termelése összehasonlító áron számítva 13%-kal csökkent az előző év azonos időszakához képest a legalább öt főt foglalkoztató ipari vállalkozások telephely szerinti információi alapján. (Országosan ugyanakkor 9%-os bővülést regisztráltak). Az iparosodottság alacsony szintjére utal, hogy az egy lakosra jutó I. félévi termelési érték az országos átlagnak alig felét tette ki. Hasonló képet mutatnak a megyei székhelyű, legalább 50 fős szervezetek adatai is, melyek a produktum 6%-os visszaesését jelzik.

A megyében jelentős ipari ágazatok többségében csökkenést regisztráltak. Közülük legnagyobb mértékben (16%-kal) az ipari termelés 18%-át adó élelmiszeripar teljesítménye esett vissza a belföldi értékesítések szűkülése következtében. Szintén nagyobb (11%-os) mérséklődés történt az exportorientált gépiparban, így az ágazat az ipari termelés 22%-át adta. A gyógyszergyártás területén relatíve kisebb mérséklődést regisztráltak, így az ágazat a vegyi anyag, termék gyártásával együttesen az ipari produktumból 27–28%-kal részesült. Növekedést egyedül a belföldre szolgáltatást nyújtó energiaipar teljesítménye ért el a 2009 I. félévéhez képest, így az ágazat az ipari termelés 19%-át adta.

2010 I. félévében a megyei székhelyű közepes és nagyméretű ipari vállalkozásoknál 20 ezer fő állt alkalmazásban, 6%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban.

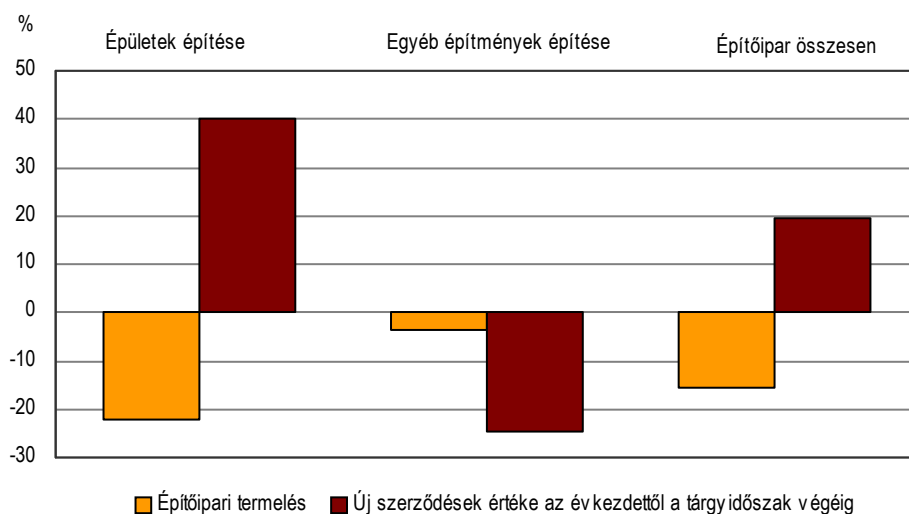
Az ipari értékesítés 2010. január–júniusi árszínvonala országosan 0,9%-kal volt magasabb 2009 azonos időszakához képest. Az áremelkedést a belföldi eladások árának 4,4%-os növekedése idézte elő, ugyanakkor az exportértékesítések árszínvonala 2,4%-kal csökkent.

Építőipar

Folytatódott az építőipar teljesítményének csökkenése. A Hajdú-Bihar megyei székhelyű, legalább öt főt foglalkoztató építőipari vállalkozások termelése 2010 I. félévében összehasonlító áron 16%-kal maradt el az egy évvel korábbtól. (Országosan ugyanezen szervezetek körében 14%-os csökkenés mutatkozott.)

Építményfőcsoportok szerint az épület építés volumene 22%-kal, az egyéb építményeken végzett munkáké 4%-kal csökkent a bázisidőszakihoz mérten. A 16,3 milliárd forint termelési érték nagyobb részét, csaknem hattizedét az épület építés adta.

**Az építőipari termelés volumenének változása az előző év azonos időszakához képest,
2010. I. félév**

Az építőipar ágazatai közül a – termelési értékből 37%-kal részesedő – speciális szaképítés teljesítménye 24%-kal csökkent. A kisebb súllyal szereplő épületek építése ágazat termelése az I. félévben 37%-kal esett vissza, amely így a termelési érték háromtizedét állította elő. Ugyanakkor az egyéb építmény építése ágazat teljesítménye 53%-kal bővült az előző év azonos időszakához képest, és a termelési érték közel egyharmadát adta.

A megyei székhelyű építőipari vállalkozások I. félévben kötött új szerződéseinek volumene ötödével haladta meg az egy évvel korábbit. Az építményfőcsoportok közül az épületek építésére 40%-kal nagyobb értékben kötöttek új szerződéseket, viszont az egyéb építményekre vonatkozóan a 2009. I. félévinél negyedével kisebb volumenű megállapodás született. A szerződések négyötöde épületeken, egyötöde egyéb építményeken elvégzendő munkákra vonatkozott.

2010 I. félévében az építőipar termelői árai országosan átlagosan 0,7%-kal voltak magasabbak a 2009. I. félévinél.

Kereskedelmi szálláshelyek

Hajdú-Bihar megye kereskedelmi szálláshelyein az I. félévben 8%-kal kevesebb vendéget regisztráltak, mint az előző év azonos időszakában. Átlagos tartózkodási idejük viszont nőtt, szintén 8%-kal, így a vendégéjszakák száma stagnált. Országosan ugyanakkor a vendégek és vendégéjszakák száma egyaránt 1–1%-kal emelkedett.

A megye kereskedelmi szálláshelyeit igénybe vevő vendégek száma mind a külföldiek, mind a belföldiek tekintetében csökkent. Az országhatáron túlról érkezők 7%-kal voltak kevesebben, mint 2009 I. félévében. Tartózkodási idejük azonban nagymértékben (15%-kal) megnőtt, így vendégéjszakáik száma 7%-kal emelkedett. A legtöbb vendéget küldő országokból (Románia, Németország, Lengyelország) érkezők száma és vendégéjszakáik azonban csökkentek. Számos, a megye vendégforgalmában kisebb súllyal részt vevő országból jövők viszont több éjszakát töltöttek el a kereskedelmi szálláshelyeken, mint az előző év január–júniusában. Közülük is kiemelkednek a japán és kínai vendégek, akik átlagos tartózkodási ideje 14–14 nap volt.

A belföldi vendégek száma 8%-kal, a vendégéjszakáké pedig 3%-kal mérséklődött az előző év azonos időszakához mérten. A forgalom 79%-át lebonyolító szállodákban még nagyobb, (4%-os) csökkenés figyelhető meg az ott töltött éjszakák számában.

A térség idegenforgalmában kulcsszerepet játszó települések közül Hajdúszoboszlón – ahol a megyei vendégéjszakák 64%-a realizálódott – kissé bővült a vendégforgalom. A megyei vendégéjszakákból 30%-kal részesedő Debrecen vendégforgalma az első hat hónapban valamelyest alatta maradt a tavaly ilyenkorinak. Hortobágyon számottevően, 23%-kal mérséklődött a vendégéjszakák száma.

2. tábla

**Vendégéjszakák a kiemelt településeken,
2010. I. félév**

Település	Száma	Aránya a megyében, %	2009. I. félév = 100,0
Összesen			
Debrecen	139 849	29,7	99,4
Hajdúszoboszló	301 490	64,0	101,3
Hortobágy	6 511	1,4	77,4
Ezen belül: külföldi			
Debrecen	55 337	11,7	156,9
Hajdúszoboszló	88 193	18,7	91,0
Hortobágy	1 490	0,3	73,1

Január–júniusban a szállodák szobakihasználtsága átlagosan 44%-os volt (11 százalékponttal magasabb, mint 2009 azonos időszakában), ezen belül a négycsillagos szállodák működtek a legnagyobb kihasználtsági aránnyal (45%). A gyógyszállodák szobáinak igénybevétele is átlagon felüli volt (47%), bár kapacitaskihasználtságuk 6 százalékponttal elmaradt az egy évvel korábbi szinttől.

A vendégforgalom mérséklődésével együtt járt a szálláshelyek árbevételének csökkenése. A kereskedelmi szálláshelyek 2010 I. félévében összesen 4,6 milliárd forint bruttó árbevételt értek el, amiből 2,2 milliárd forint volt a szállásdíj, ez az előző év azonos időszakáétól 8%-kal alacsonyabb.

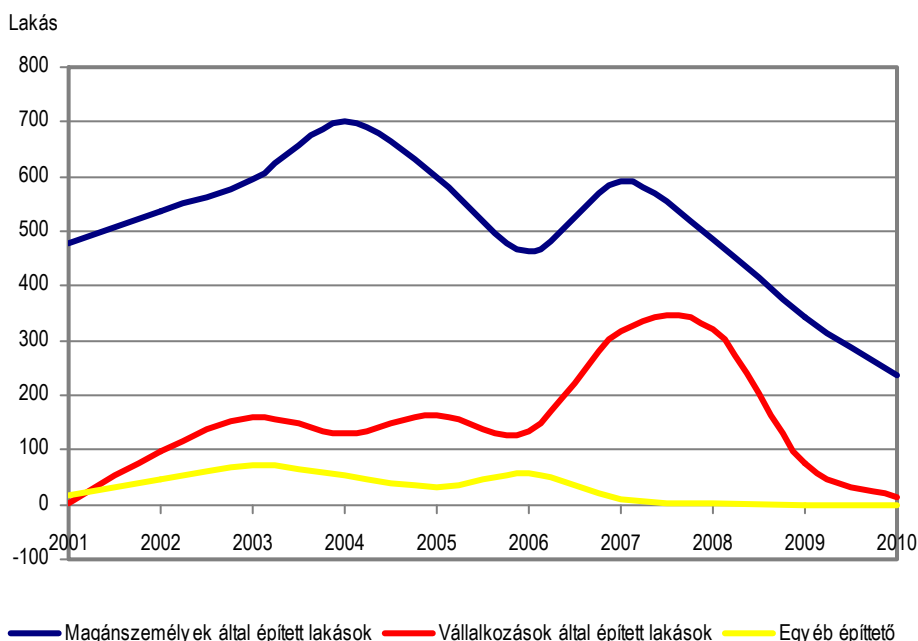
A szállásdíjak 65%-át a belföldiek fizették meg. 2010 I. félévében a belföldi bruttó szállásdíj 43%-a (534 millió forint) származott beváltott üdülési csekkből, ami 4 százalékponttal magasabb hányad, mint tavaly január–júniusban.

Lakásépítés

2010 I. félévében 250 új lakást vettek használatba a megyében, ami az előző évi alacsony bázisnál is mintegy 40%-kal kevesebb. (Országosan a megyeinél valamivel mérsékeltebb, 34%-os csökkenés történt 2009 I. félévéhez képest.) Az építések intenzitása, tízezer lakosra vetített száma Hajdú-Biharban (4,6) nem érte el a – főváros és Pest megye nélkül számított – vidéki átlagot (5,5).

A vállalkozások által építtetett lakások nagymértékű (81%-os) visszaesésével egyidejűleg a természetes személyek építtetői tevékenysége az országos átlaghoz hasonló mértékben (31%-kal) csökkent. A június végéig átadott lakások 95%-át magánszemélyek, 5%-át vállalkozások építtették, így a gazdasági szervezetek szerepvállalása Nógrád megye után Hajdú-Biharban volt a legalacsonyabb. Ezzel összefüggésben a lakások zöme, 231 saját használatra épült, míg értékesítési célból mindössze 19 lakás készült. Az új lakások építési forma szerinti megoszlása is a lakossági építtetők dominanciáját tükrözi: csaknem háromnegyedüket családi házként vették használatba.

Épített lakások száma az építetők szerint, I. félév

A 2010 I. félévében átadott lakások átlagos alapterülete 108 m² volt, és 55%-ukat legalább négyszobásra építették.

A lakásépítés nagyarányú visszaesésével egyidejűleg tovább gyengült az építési szándék is: a tárgyidőszakban a Hajdú-Bihar megyei építésügyi hatóságok 342 új lakás építésére adtak ki engedélyt, ami 48%-kal kevesebb a 2009. I. félévinél.

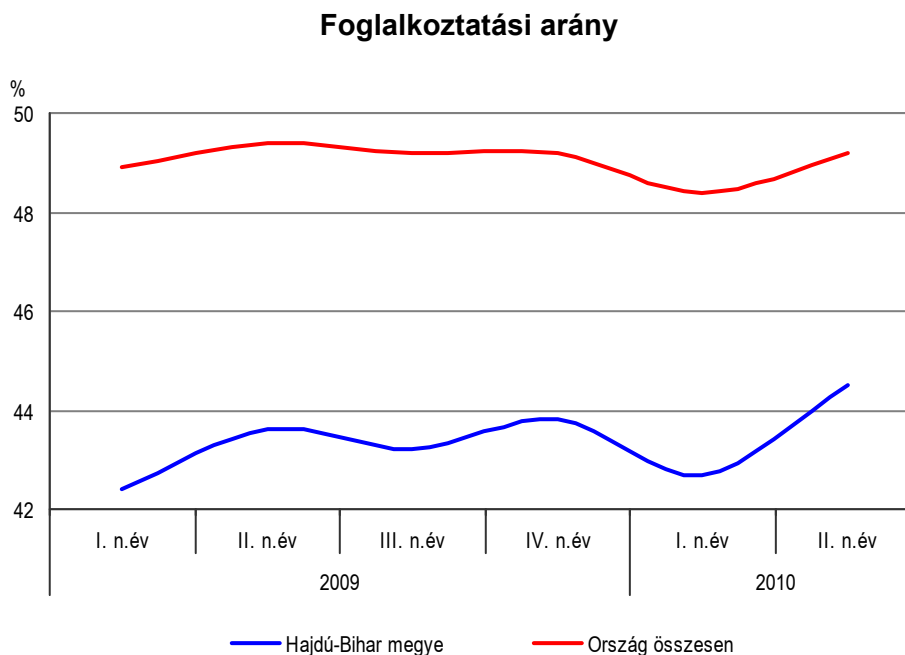
Június végéig 91 lakás szűnt meg a megyében, 10-zel több, mint 2009 I. félévében. Az építések és megszűnések egyenlegeként a megyei lakásállomány 159-cel bővült.

Foglalkoztatottság, munkanélküliség

A Központi Statisztikai Hivatal **lakossági munkaerő-felmérése** alapján 2010 II. negyedévében a hajdú-bihari 15–74 éves népesség 51%-a, mintegy 211 ezer fő volt jelen a munkaerőpiacon foglalkoztatottként, vagy munkanélküliként. A megfigyelt időszakban a népesség aktivitási aránya mintegy 3 százalékponttal volt magasabb az előző év azonos időszakában mértnél. A gazdasági aktivitás fokozódásához mind a munkanélküliek, mind a foglalkoztatottak számának bővülése hozzájárult. A II. negyedévben átlagosan 183 ezer fő számított foglalkoztatottnak, amely alapján 44,5%-os foglalkoztatási ráta számítható, csaknem 1 százalékponttal magasabb, mint 2009 azonos időszakában. Országosan a foglalkoztatási arány a térségét meghaladó, 49,2% volt.

5. ábra

2010 II. negyedévében a munkanélküliek száma 28 ezerre emelkedett, és a munkanélküliségi ráta 13,3%-ot tett ki. (A mutató értéke országosan a megyeinél kisebb, 11,1%-os volt.)

Az **intézményi adatgyűjtés** alapján Hajdú-Bihar megyében 2010 I. félévében a 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozásoknál, létszámtól függetlenül a költségvetési és társadalombiztosítási intézményeknél, illetve a megfigyelt nonprofit szervezeteknél átlagosan mintegy 113 ezer fő állt alkalmazásban, ebből 68 ezer fő a versenyszférában, 38 ezer fő pedig költségvetési szerveknél. Számuk összességében az előző év azonos időszakához képest közel 2%-kal emelkedett. Ezen belül a versenyszférában 5%-kal kevesebben, a költségvetési szerveknél pedig – összefüggésben a közmunkaprogram kiszélesedésével – 11%-kal többen dolgoztak, mint 2009 I. félévében. Ez utóbbi területen a létszámbővülés többnyire a fizikai foglalkozásúak körében történt.

A vizsgált időszakban a megyében közel 14 ezer fő dolgozott részmunkaidőben. Számuk az előző év azonos időszakához képest 19%-kal bővült, így az alkalmazásban állók 12%-át tették ki, hasonlóan az országosan jellemzőhöz.

3. tábla

Alkalmazásban állók, 2010. I. félév

Állománycsoport	Összesen	Ebből	
		versenyszféra	költségvetés
Fő			
Fizikai foglalkozású	64 064	46 729	12 934
Szellemi foglalkozású	49 228	20 862	25 439
Összesen	113 292	67 591	38 373
2009. I. félév = 100,0			
Fizikai foglalkozású	102,9	95,7	133,4
Szellemi foglalkozású	100,3	93,7	102,6
Összesen	101,8	95,0	111,3

A foglalkoztatási helyzet más irányú megközelítéséhez a **Foglalkoztatási és Szociális Hivatal nyilvántartott álláskeresőkre** vonatkozó adatai nyújtanak információt. E szerint Hajdú-

Bihar megyében 2010. június végén mintegy 41 ezer álláskeresőt tartottak nyilván, 3,4%-kal kevesebbet, mint egy évvel korábban. A regisztrált állományon belül 4200 fő számított pályakezdőnek, 3%-kal több mint egy évvel korábban. Az átlagostól eltérően alakult a nyilvántartott álláskereső nők száma is, amely 0,6%-os emelkedést követően megközelítően 19,8 ezerre bővült, és a regisztráltak 48%-t tette ki.

Az álláskeresők kevesebb, mint kétharmada volt jogosult valamilyen típusú ellátásra. Közel 7 ezer fő álláskereső járulékosan, további mintegy 4 ezer álláskereső segélyben, illetve megközelítően 15 ezer fő rendelkezésre állási támogatásban részesült. A járadékosok száma ötödével csökkent, ugyanakkor a segélyezetté kétötödével bővült az egy évvel korábbihoz képest, míg a rendelkezésre állási támogatásban részesülők köre lényegesen nem változott.

A vizsgált időszak végén mintegy 1930 munkahely várt kiközvetítésre, kétszer annyi, mint 2009. június végén, így egy álláshelyre 21 álláskereső jutott.

Jelentősen bővült az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközzel támogatottak köre, melybe június végén 4,9 ezer fő tartozott, az egy évvel korábinál háromszor több.

Keresetek

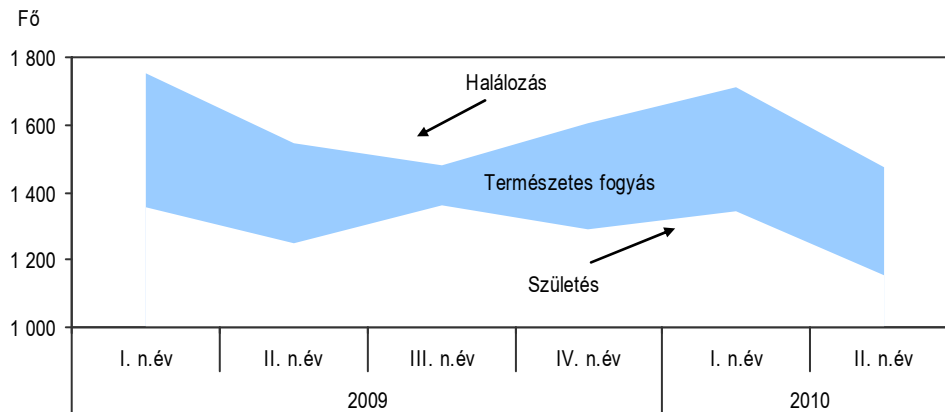
Hajdú-Bihar megyében 2010 I. félévében a teljes munkaidőben foglalkoztatottak **havi bruttó átlagkeresete** 169 ezer forintot tett ki, a szellemi foglalkozásúaké átlagosan 226 ezer, a fizikaiaké pedig 120 ezer forintot. A bruttó átlagkereset összességében 3,4%-kal haladta meg a 2009 I. félévét. Ezen belül a versenyszféra alkalmazottainak keresete az átlagot meghaladóan, 5,3%-kal növekedett, ugyanakkor a költségvetési szerveknél dolgozóké 2%-kal csökkent. A szellemi foglalkozásúak keresete az iparban volt a legmagasabb (303 ezer forint), ami közel kétszerese a legalacsonyabbnak számító szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás, illetve a humán-egészségügyi, szociális ellátás ágak szellemi foglalkoztatottjai keresetének. A fizikai foglalkozásúak az információ, kommunikáció ágban kerestek a legtöbbet (167 ezer forintot) és – a szellemiekhez hasonlóan – az egészségügy, szociális ellátásban a legkevesebbet (89 ezer forintot). A hajdú-bihari alkalmazottak keresetszínvonala összességében 17%-kal maradt alatta az országosan jellemzőnek.

Az egyéb kereseti elemeket – mint például az étkezési, munkába járási, lakhatási költségtérítés – is figyelembe véve a megyében alkalmazásban állók átlagosan havi bruttó 178 ezer forintos **munkajövedelemmel** rendelkeztek, amely 3,5%-kal volt magasabb a 2009. I. félévinél. A kereseten felüli, úgynevezett egyéb munkajövedelmek az összes jövedelem 5%-át tették ki.

Az alkalmazottak havi bruttó átlagkeresete alapján 116 ezer forint **nettó kereseti átlag** számítható. A szellemi foglalkozásúak havonta átlagosan 148 ezer forintot, a fizikai foglalkozásúak pedig mintegy 88 ezer forintot vihettek haza. A nettó kereseti átlag 10%-kal haladta meg a 2009. I. félévét. A keresetek nettó értékének viszonylag nagyarányú emelkedése döntően a személyi jövedelemadó szabályainak változásával magyarázható. A vizsgált időszakban országosan mért 5,7%-os fogyasztóiár-növekedést figyelembe véve a keresetek reálértéke 3,8%-kal emelkedett.

Népmozgalom

Hajdú-Bihar megyében 2010 I. félévében 2498 gyermek született és 3185 haláleset történt. Az élveszületések számának 4%-os csökkenése mellett a halálozások száma 4,5%-kal mérséklődött. Így a születések és halálozások egyenlegeként a természetes fogyás üteme a vizsgált időszakban valamelyest lassult 2009 azonos időszakához képest. Országosan a születésszám a megyeinél nagyobb arányban csökkent, ugyanakkor a halálozásoké kevésbé.

Természetes népmozgalmi folyamatok

2010 I. félévében szám szerint ugyanannyi (16) egy éven aluli haláleset történt, mint az előző év azonos időszakában. A születések számának mérséklődése miatt azonban az ezer élveszületésre számított csecsemőhalálozások száma (6,4) valamelyest növekedett 2009 I. félévéhez képest. Országosan a csecsemőhalálozási ráta 4,6 ezrelék volt.

2010 I. félévében a megyében 713 pár kötött házasságot, közel 200-zal kevesebb, mint 2009 azonos időszakában.

Közlekedési balesetek

Hajdú-Bihar megye közútjain 2010 I. félévében 413 személysérüléssel közlekedési baleset történt, 8%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. (Országosan 14%-kal csökkent a balesetek száma.) A megyében regisztráltak az országban történt esetek közel 6%-át.

A balesetek nagyobb része – 280 eset – könnyű, 113 súlyos sérüléssel végződött, halálos áldozatot pedig 20 alkalommal követelt. A könnyű sérüléssel járó balesetek száma 9%-kal, a súlyos sérülést okozóké 8%-kal esett vissza, míg a halálos kimenetelűeké 5%-kal nőtt 2009 azonos időszakához viszonyítva.

A közúti balesetet szenvedett személyek száma (558) tizedével volt kevesebb a 2009. január–júniusig. Közülük 407-en könnyű, 130-an súlyos sérüléseket szenvedtek, 21-en pedig életüket veszítették. A könnyű és súlyos sérültek száma egyaránt 10%-kal, az elhunytaké pedig 9%-kal csökkent az előző év azonos időszakához mérten.

Az ittas állapotban előidézett közlekedési balesetek száma 2009 I. félévéhez képest 40%-kal csökkent, és 41-et tett ki, így az összes személysérüléssel járó baleset egytizedét adta. Az ittasan okozott közúti balesetek közül 29 könnyű, 11 súlyos sérüléssel, egy pedig halálos kimenetelű volt.

A közúti balesetek 86%-át (355 esetet) személyszállító járművekkel, ezen belül 268 esetet személygépkocsival okoztak. A balesetek 15%-ában kerékpárosok, 9%-ában tehergépkocsik, 5%-ában pedig segédmotoros kerékpárok és motorkerékpárok voltak az előidézők.

A járművezetők hibájából bekövetkezett balesetek közel harmada (113 eset) a sebesség nem megfelelő alkalmazásából adódott. Hasonló arányt képviselt az elsőbbségadás szabályainak megsértése, míg a szabálytalan irányváltogatás, haladás és kanyarodás a balesetek egyötödét idézte elő.

Táblázatok

Összehasonlító adatok (megye – régió – ország)

2010. I. félév

Megnevezés	Hajdú- Bihar	Jász- Nagykun- Szolnok	Szabolcs- Szatmár- Bereg	Észak- Alföld	Ország
	megye				
Lakónépesség					
Népesség száma, ezer fő ^{a)}	541	391	560	1 493	10 014
Népesség indexe	99,8	99,0	99,1	99,3	99,8
Ipar					
Termelés volumenindexe ^{b)}	86,7	124,6	95,0	106,4	109,4
Egy lakosra jutó termelési érték ^{b)} , ezer Ft	486,3	1405,6	306,6	659,6	964,1
Termelés volumenindexe ^{c)}	94,3	108,4	105,4	101,8	110,6
Értékesítés volumenindexe ^{c)}	95,5	108,0	102,8	100,0	106,4
Ezen belül: belföldi	93,8	117,6	106,4	98,8	94,4
export	99,8	103,3	100,9	101,4	116,7
Értékesítésből az export aránya, %	29,5	63,7	64,5	45,3	59,2
Építőipar					
Építőipari termelés volumenindexe ^{d)}	84,5	110,1	79,6	88,0	85,8
Egy lakosra jutó termelési érték ^{d)} , ezer Ft	30,2	28,3	25,9	28,1	51,2
Turizmus					
Vendégek száma, ezer	145,4	55,7	43,5	244,7	3 063,8
Vendégek számának indexe	92,4	92,3	93,3	92,6	101,0
Vendégéjszakák száma, ezer	471,2	156,3	80,9	708,3	7 572,6
Vendégéjszakák számának indexe	100,0	97,0	89,6	98,1	100,9
Regisztrált vállalkozások^{e)}					
Regisztrált vállalkozások száma	88 909	49 963	107 699	246 571	1 621 992
Regisztrált vállalkozások számának indexe	103,9	102,2	101,6	102,6	102,8
1000 lakosra jutó vállalkozás	165	128	192	165	162
Beruházás					
Teljesítményérték, millió Ft	38 074	21 395	24 488	83 957	1 228 482
Egy lakosra jutó teljesítményérték, ezer Ft	70,4	54,7	43,7	56,2	122,7
Gazdasági aktivitás^{f)}					
Aktivitási arány, %	51,3	51,3	51,6	51,4	55,3
Foglalkoztatási arány, %	44,5	46,0	42,2	44,0	49,2
Munkanélküliségi ráta, %	13,3	10,3	18,1	14,3	11,1
Alkalmazásban állók száma és keresete^{g)}					
Alkalmazásban állók száma, ezer fő	113,3	80,7	106,8	300,8	2 671,0
számának indexe	101,8	102,7	108,0	104,1	100,2
havi bruttó átlagkeresete, Ft	169 261	153 838	149 533	158 156	204 105
havi bruttó átlagkeresetének indexe	103,4	103,3	99,6	102,0	103,0
havi nettó átlagkeresete, Ft	115 716	107 345	104 943	109 666	133 412
havi nettó átlagkeresetének indexe	109,7	108,5	106,1	108,1	109,6
Lakásépítés					
Épített lakás	250	151	231	632	8 688
Épített lakások indexe	59,5	38,0	47,8	48,6	66,4
Tízezer lakosra jutó épített lakások száma	4,6	3,9	4,1	4,2	8,7

a) 2010. január 1-jén.– b) A 4 főnél többet foglalkoztató szervezetek telephely szerinti adatai.– c) A 49 főnél többet foglalkoztató szervezetek székhely szerinti adatai.– d) A 4 főnél többet foglalkoztató szervezetek székhely szerinti adatai.– e) Az országos adatok a külföldön működőkkel együtt.– f) A KSH munkaerő-felmérése alapján, II. negyedévi adatok. – g) A 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozások, létszámhatártól függetlenül a költségvetési szervek és a kijelölt nonprofit szervezetek székhely szerinti adatai.

Index: előző év azonos időszaka (időpontja) = 100,0.

Gazdasági-társadalmi jelzőszámok I., 2010

Megnevezés	Hajdú-Bihar megyében				Országosan, I. félév
	I. n. év	I. félév	I–III. n. év	I–IV. n. év	
Ipari termelés értéke ^{a)} , millió Ft	131 517	263 259			9 654 913
előző év azonos időszaka = 100,0	83,4	86,7			109,4
Ipari termelés értéke ^{b)} , millió Ft	107 359	212 317			8 836 149
előző év azonos időszaka = 100,0	92,1	94,3			110,6
Ipari értékesítés ^{b)} , millió Ft	243 145	401 349			10 228 523
előző év azonos időszaka = 100,0	97,9	95,5			106,4
Ezen belül: belföldi értékesítés, millió Ft	182 306	283 079			4 176 017
előző év azonos időszaka = 100,0	95,8	93,8			94,4
export, millió Ft	60 839	118 270			6 052 505
előző év azonos időszaka = 100,0	105,1	99,8			116,7
Építőipari termelés értéke ^{c)} , millió Ft	6 824	16 321			512 831
előző év azonos időszaka = 100,0	93,9	84,5			85,8
Épített lakások száma	127	250			8 688
előző év azonos időszaka = 100,0	52,3	59,5			66,4
Megszűnt lakások száma	50	91			943
előző év azonos időszaka = 100,0	161,3	112,3			54,1
Kiadott lakásépítési engedélyek száma	132	342			9 812
előző év azonos időszaka = 100,0	57,1	52,0			59,4
Élveszületések száma	1 343	2 498			45 128
előző év azonos időszaka = 100,0	99,3	95,9			95,7
Halálozások száma	1 712	3 185			64 683
előző év azonos időszaka = 100,0	97,9	96,5			96,8
Természetes szaporodás, fogyás (-)	-369	-687			-19 555
előző év azonos időszaka = 100,0	93,2	98,7			99,6
A kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakáinak száma	198 556	471 220			7 572 555
előző év azonos időszaka = 100,0	102,4	100,0			100,9
Ebből: külföldiek	55 479	152 598			3 886 573
előző év azonos időszaka = 100,0	145,5	107,1			102,4
Beruházások teljesítményértéke, millió Ft	15 693	38 074			1 228 482
Alkalmazásban állók száma ^{d)}	110 125	113 292			2 671 024
előző év azonos időszaka = 100,0	99,9	101,8			100,2
Alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete ^{d)} , Ft	174 905	169 261			204 105
előző év azonos időszaka = 100,0	106,7	103,4			103,0
Alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete ^{d)} , Ft	118 694	115 716			133 412
előző év azonos időszaka = 100,0	112,4	109,7			109,6
Alkalmazásban állók átlagos havi munkajövedelme ^{d)} , Ft	182 629	178 123			217 082
előző év azonos időszaka = 100,0	106,2	103,5			102,8

a) A 4 főnél többet foglalkoztató szervezetek telephely szerinti adatai, az indexek összehasonlító áron.– b) A 49 főnél többet foglalkoztató szervezetek székhely szerinti adatai, az indexek összehasonlító áron.– c) A 4 főnél többet foglalkoztató szervezetek székhely szerinti adatai, az indexek összehasonlító áron.– d) A 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozások, létszámhatártól függetlenül a költségvetési szervek és a kijelölt nonprofit szervezetek székhely szerinti adatai.

Gazdasági-társadalmi jelzőszámok II., 2010

Megnevezés	Hajdú-Bihar megyében				Országosan, II. n. év
	I. n. év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év	
Foglalkoztatottak száma ^{a)} , ezer fő	175,9	183,0			3 778,9
előző év azonos időszaka = 100,0	100,7	102,0			99,5
Munkanélküliek száma ^{a)} , ezer fő	27,1	28,1			473,3
előző év azonos időszaka = 100,0	120,5	139,6			117,8
Gazdaságilag inaktív népesség száma ^{a)} , ezer fő	208,7	200,5			3 436,0
előző év azonos időszaka = 100,0	97,3	94,7			98,4
Munkanélküliségi ráta ^{a)} , %	13,4	13,3			11,1
Nyilvántartott álláskeresők száma az időszak végén	49 914	41 153			546 006
előző év azonos időpontja = 100,0	111,7	96,6			99,4
Álláskeresési járadékban részesültek száma az időszak végén	9 256	6 981			131 009
előző év azonos időpontja = 100,0	100,8	83,1			79,1
Álláskeresési segélyben részesültek száma az időszak végén	4 908	3 895			60 648
előző év azonos időpontja = 100,0	153,7	144,3			135,5
Rendelkezésre állási támogatásban részesültek száma az időszak végén ^{b)}	17 059	14 721			161 676
előző év azonos időpontja = 100,0	113,1	100,6			112,2

a) A KSH munkaerő-felmérése alapján.– b) Rendszeres szociális segélyben részesültekkel együtt.

További információk, adatok (linkek):

[Részletes megyei adatok](#)
[stADAT-táblák](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

Felelős szerkesztő: Malakucziné Póka Mária

További információ Novák Géza

Telefon: (+36-52/529-809), geza.novak@ksh.hu

[Információs szolgálat](#), telefon: (+36-52/529-805, +36-52/529-804)